

'T SPEELHUIS

Helmond had in het begin van de jaren zeventig van de vorige eeuw behoefte aan een nieuw theater ter vervanging van het Kunstcentrum (Sobriëtas) aan de Molenstraat en aan een ruimte voor creativiteitsontwikkeling. Door de sloop van het Zusterklooster aan de Markt was er een ideale locatie ontstaan voor een nieuw Ontmoetingscentrum in het hart van de stad, nog te midden van verouderde fabrieken. Het gemeentebestuur gaf opdracht aan architect Piet Blom om een ontwerp hiervoor te maken. Blom kwam met een plan dat ook zoo paalwoningen bevatte, vanwege zijn visie dat er in het centrum vooral ook gewoond moet worden.

Uiteindelijk is dit aantal teruggebracht tot 18 woningen. Het ontmoetingscentrum kreeg de vorm van een grote kubus met kleine kubussen eromheen. Blom zorgde ook voor de naam: 't Speelhuis. De foto toont 't Speelhuis in aanbouw op 12 juli 1977.

Tijdsbalk van ontstaan tot ondergang:

- 1972 : Piet Blom krijgt opdracht voor het ontwerp.
- 1974 / 1975 : Realisering van 3 paalwoningen als proef aan de Wilhelminalaan.
- 1975 (najaar) : Gemeenteraad besluit tot bouw van het Ontmoetingscentrum/Theater.
- 1976 (voorjaar) : Start bouw door Aannemersbedrijf Adriaans.
- 28 oktober 1977 : Opening door prinses Beatrix.
- 2002 / 2003 : Verbouwing/verbetering.
- 29 december 2011 : Brand en verwoesting.
- 2012 (2^e helft) : Sloop.
- 9 februari 2013 : 1st voorstelling in nieuwe Speelhuis (OLV kerk).

'T SPEELHUIS

Minister Gruijters bezoekt de bouw op 1 mei 1976. Het gezelschap staat op de toekomstige trapopgang met daaronder de zitkuil.

Bouwwerkers aan het werk op 26 oktober 1976, onder leiding van Tinus van Horne (uitvoerder) en Jan Maas (maatvoerder) van de firma Adriaans.

'T SPEELHUIS

Bouw op 26 oktober 1976, met op achtergrond de schoorsteen van de voormalige fabriek Ramaer aan de Watermolenwal.

'T SPEELHUIS

Panorama met Binnenstad-Oost op de achtergrond, 10 november 1976.

Vering hoogste punt op 11 december 1976, met burgemeester Geukers en Piet Blom.

'T SPEELHUIS

Piet Blom, architect, ontwerper van 't Speelhuis

(geboren op 8 februari 1934, overleden op 8 juni 1999)

Piet Blom was een volksjongen uit de Jordaan, die zich na een timmermansopleiding opgewerkt had tot architect. Hij was wars van conventionele woonwijken of gebouwen. Liever creëerde hij iets waar gebruikers vast en zeker een levendige boel van zouden maken. Voordat hij naar Helmond kwam, realiseerde hij de zogeheten Kashba-woningen in Enschede. Na Helmond kreeg hij de kans om in Rotterdam ook een bos met paalwoningen te bouwen, over de Blaak heen.

Har Sanders, kunstenaar, ontwerper en schilder van het doek van de circustent in theaterzaal

(geboren op 16 mei 1929, overleden op 12 mei 2010)

Har Sanders woonde vanaf 1965 in Stiphout. Hij was docent tekenen en schilderen aan kunstacademies. Als schilder/kunstenaar behoorde hij tot een nieuwe stroming realisten. Zo nauwkeurig mogelijk schilderde hij voorwerpen uit het dagelijks leven, bij voorkeur van textiel. De opdracht om de theaterzaal op een circustent te laten lijken was een kolfje naar zijn hand, ondanks de hinder van hoogtevrees. Met 400 liter verf schilderde hij, samen met enkele vaste helpers, het op een na grootste schilderij van Nederland.

'T SPEELHUIS

Prinses Beatrix op het podium met burgemeester Geukers en Jan Maas, de eerste directeur van 't Speelhuis en het Stedelijk Helmonds Concertkoor, tijdens de opening op 28 oktober 1977.

Prinses Beatrix verlaat 't Speelhuis na de opening op 28 oktober 1977.

'T SPEELHUIS

Rianne van de Akker zingt tijdens de Jubileum Revue op 27 oktober 2007 ter gelegenheid van 30 jaar 't Speelhuis.
Op de achtergrond kijkt Bert Kuijpers toe. Bert vermaakte van begin tot eind van 't Speelhuis tijdens vele, vele avonden het talloze publiek, als cabaretier, presentator en entertainer.

'T SPEELHUIS

Optreden van Freek de Jonge op 28 november 2008. Freek was, samen met vele andere nationale en internationale coryfeeën, een graag geziene gast in 't Speelhuis.

Optreden van Koninklijke Stadsharmonie Phileutonia met Jan Vayne aan de vleugel, op 11 januari 2009.

'T SPEELHUIS

Toneelgroep Genesisius uit Helmond voerde jaarlijks een of meerdere toneelstukken op, voor volle zalen, zoals hier op 5 november 2009.

Popkoor Kolok uit Helmond trad ook vaak op. De foto is van een optreden op 11 oktober 2009.

'T SPEELHUIS

De bals van de Zestiger Jaren Pop in 't Speelhuis waren berucht. Stoelen eruit en swingen maar, zoals hier op de foto van 12 december 1998.

Ook het Prijsbloaze op carnavalsmaandag was jarenlang een orwergetelijke happening, zoals hier op 14 februari 1994. De brandweer kniep toen nog een oogje dicht!

'T SPEELHUIS

Jongleren op een rijdend paard in een echte circuspiste. Dat gebeurde tijdens het Wintercircus op 7 januari 1989.

Concert "en ronde" van de Helmondse Orkest Vereniging (HOV) op 26 december 1985.

'T SPEELHUIS

't Speelhuis fungeerde ook vaak als vergader- of congreslocatie. De foto toont een gespreksgroep in de foyer op 30 maart 1999. De gemeente organiseerde een inspraakbijeenkomst over Helmond na 2000. Herkent u de deelnemers?

'T SPEELHUIS

't Speelhuis bood ook onderdak aan alle vormen van creativiteitsontwikkeling (GIKO). In de bovenbouw waren aparte zaaltjes. De foto (13 juli 1998) toont dansvorming van kinderen.

In een andere ruimte boven kregen kinderen wekelijks muzikale vorming, zoals hier op 15 juli 1998, onder leiding van Ottine van Erp.

'T SPEELHUIS

Workshop klassieke muziek onder het schuine dak, op 26 februari 2004.

Demonstratie/expositie van doodslisten in de foyer, op 24 oktober 2009.

'T SPEELHUIS

Het plan om de theaterzaal te verbouwen leverde veel protest op. Met name het opheffen van het "en ronde" en het vastzetten van de stoelen in het middendeel, leidde tot felle protesten. Actiegroep En Ronde organiseerde een handtekeningactie. Acteurs van Genesis overhandigden, op 24 april 2001, namens de Actiegroep, handtekeningen aan gemeenteraadslid Avelien Meinardi.

Verbouwing op 14 november 2002. "En ronde" verdwijnt voor een vaste vloer met vaste stoelen. Gelijkijdig werd onder andere ook de lichtbehandeling verbeterd.

'T SPEELHUIS

Het unieke wandkleed van kunstenaar Loes Tulkens, een geschenk van de Vrouwenraad aan 't Speelhuis, ter gelegenheid van Helmond 800 jaar. Dit wandkleed - eerst in de linker foyer, later verhuisd naar de rechter foyer - ging helaas verloren door de brand.

'T SPEELHUIS

Sfeerimpressie van de zaal, na de verbouwing in 2003, met onder andere nieuwe stoelen.

'T SPEELHUIS

Op donderdagavond 29 december 2011 verwoestte een uitslaande brand 't Speelhuis. Op die avond zou a capella zanggroep Montezuma's Revenge optreden. De brand is in de zaal ontstaan. Het verlies maakte veel emoties los. Helmond bleef met een open wond achter.

Inkijk in de zaal, de dag na de brand.

'T SPEELHUIS

De sloop is begonnen. Op 25 mei 2012 werd als een van de eerste werkzaamheden de top met de uivormige piek naar beneden gehaald.

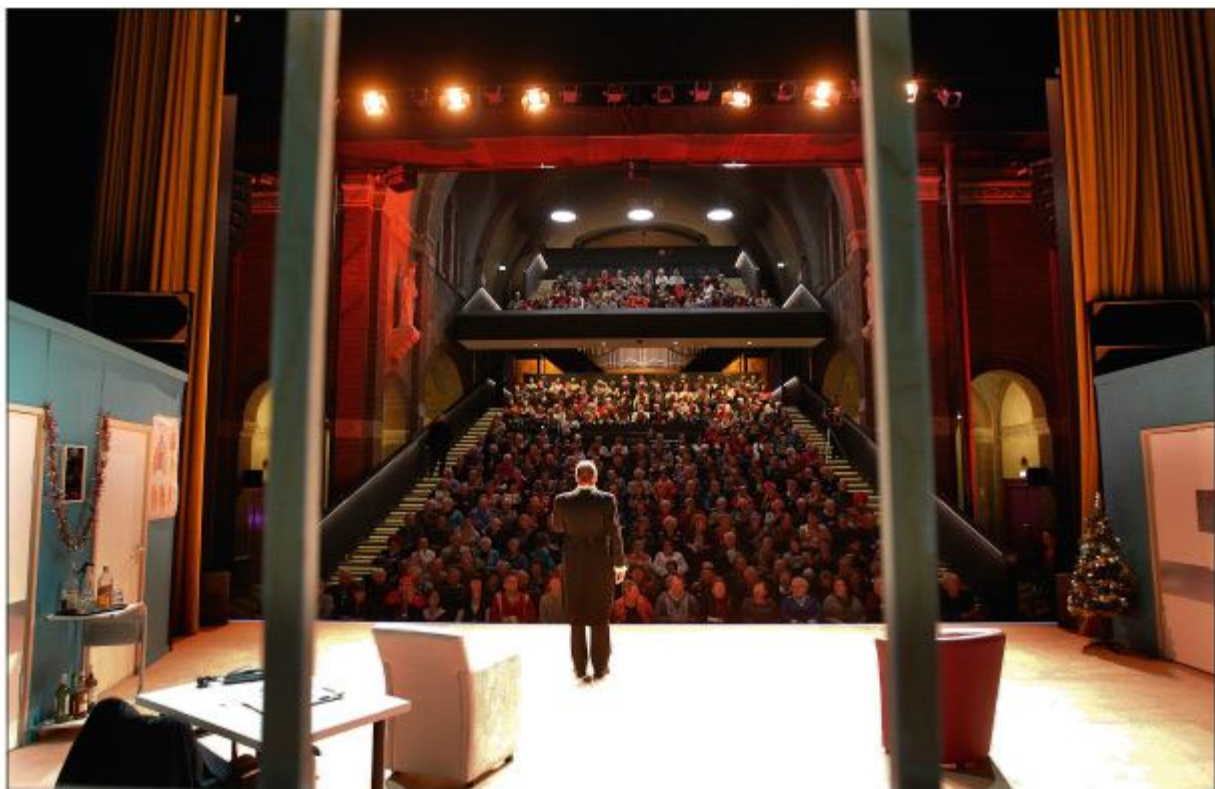

Nog een laatste afscheid tijdens de open dag op 26 augustus 2012.

'T SPEELHUIS

Alles ligt plat op 3 oktober 2012.

Op 9 februari 2013 vindt de eerste voorstelling plaats in het nieuwe Speelhuis in de verbouwde OLV kerk.

'T SPEELHUIS

Sfeerimpressie van het nieuwe Speelhuis in de OLV kerk gecombineerd met de herinnering aan 't oorspronkelijke Speelhuis.